

Sygn. akt III AUa 23/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 stycznia 2017 r.

Sąd Apelacyjny w Szczecinie - Wydział III Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Anna Polak
Sędziowie:	SSA Jolanta Hawryszko (spr.) SSO del. Małgorzata Czerwińska
Protokolant:	St. sekr. sąd. Edyta Rakowska

po rozpoznaniu w dniu 10 stycznia 2017 r. w Szczecinie

sprawy T. K. (1)

przeciwko Prezesowi Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego

o ustalenie obowiązku ubezpieczenia

na skutek apelacji organu rentowego

od wyroku Sądu Okręgowego w Szczecinie VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

z dnia 20 października 2015 r. sygn. akt VI U 3431/12

1. oddala apelację,

2. zasądza od Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego na rzecz ubezpieczonego T. K. (1) kwotę 120 zł (sto dwadzieścia złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w instancji odwoławczej.

SSO del. Małgorzata Czerwińska SSA Anna Polak SSA Jolanta Hawryszko

Sygn. akt III AUa 23/16

UZASADNIENIE

Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego decyzją z 3.12.2012 potwierdził podleganie przez T. K. (1) ubezpieczeniu społecznemu rolników, w konsekwencji też obowiązku opłacania składek na ubezpieczenie emerytalno-rentowemu, ubezpieczenie wypadkowe, chorobowe i macierzyńskie za okresy 1.05.2011 /29.05.2011, 16.07.2011/4.09.2011 i od 8.10.2011r. Organ rentowy wskazał, że do opłacenia składek na ubezpieczenia społeczne rolników zobowiązani są T. K. (1) i R. K..

Ubezpieczony T. K. (1) w odwołaniu od decyzji wniósł

o ustalenie podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników, w okresach wyłączonych przez organ z uwagi na fakt podejmowania prac sezonowych w Holandii. Ubezpieczony podał, że prowadzi gospodarstwo rolne. W celu jego powiększenia i modernizacji oraz zakupu bydła otrzymał i wykorzystał dotację w ramach programu „Młody rolnik” w kwocie 75 tys. zł oraz kredyt bankowy w kwocie 100 tys. zł. Ma na utrzymaniu gospodarkę, żonę i dwójkę dzieci i nadal ciężko jest im utrzymać się, a brak przywrócenia okresów składkowych spowoduje obowiązek zwrotu dotacji z programu „Młody rolnik”. W konsekwencji będzie musiał sprzedać ziemię, maszyny rolnicze, przez co utraci pracę w rolnictwie, a innej nie ma. Ubezpieczony wskazał, że pracodawca holenderski nie odprowadzał za niego składek na ubezpieczenie społeczne, a jedynie wystawiał dokumenty stanowiące odpowiednik polskich PIT-ów umożliwiające ubieganie się o zwrot podatku holenderskiego.

W piśmie procesowym z 25.02.2013 podał, że w okresach 30.05.2011/15.07.2011, 5.09.2011/7.10.2011, gdy podjął pracę tymczasową w Holandii, osobiście zarządzał gospodarstwem rolnym stanowiącym jego własność – podejmował decyzje o rodzaju i rozmiarze produkcji rolnej i hodowlanej, a także ponoszeniu nakładów z tym związanych, jak również z czerpaniem z tego korzyści, decyzje te były wykonywane przez małżonkę. Nadto, w wymienionych okresach średnio raz na tydzień przyjeżdżał do Polski i osobiście doglądał gospodarstwa, co potwierdzić mogą świadkowie oraz zaświadczenie z Prywatnego Policealnego Studium Zawodowego przy Centrum (...) w C., wskazujące, że w tych okresach był uczniem szkoły na kierunku rolnik, uczęszczał na zajęcia oraz obecny był na egzaminach zawodowych w dniach

6. i 11.07.2011r. Ubezpieczony wskazał ponadto, iż pieniądze zarobione za granicą były pomocne w spłacie kredytu zaciągniętego w Polsce – umożliwiły wyremontowanie starych maszyn rolniczych oraz nabycie nowych. Ubezpieczony wskazał, iż w okresie w którym wykonywał prace za granicą, w dalszym ciągu opłacał składki na ubezpieczenia społeczne rolników do KRUS podczas gdy w Holandii nie podlegał innym świadczeniom emerytalnym, o których mowa w art. 6 pkt 12 ustawy systemowej, a co za tym idzie wykluczenie odwołującego z ubezpieczenia społecznego było bezpodstawne.

W odpowiedzi na odwołanie Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego wniosła o jego oddalenie w całości.

Sąd Okręgowy w Szczecinie Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych wyrokiem z 20.10.2015 zmienił decyzję organu rentowego i ustalił że T. K. (1) podlega ubezpieczeniu społecznemu rolników w okresach 30.05.2011/15.07.2011 i 5.09.2011 /7.10.2011.

Sąd pierwszej instancji ustalił, że T. K. (1), ur. (...), z dniem 29.04.2011 na podstawie umowy darowizny stał się właścicielem nieruchomości rolnej zabudowanej położonej w obrębach B. i K. w gminie B., w powiecie (...), w województwie (...) o powierzchni 13,53 ha (8,6030 ha przeliczeniowego). Zabudowa obejmuje budynek jednorodzinny, mieszkalny, o łącznej powierzchni użytkowej 131 m² oraz pięć budynków dla rolnictwa. W gospodarstwie uprawiane są zboża, ziemniaki i buraki, hodowany jest inwentarz żywy (krowy, świnie).

T. K. (1) dokonał zgłoszenia do ubezpieczenia społecznego rolników od 1.05.2011, tj. od dnia następującego po ustaniu ubezpieczenia społecznego z tytułu pracy zawodowej. Decyzją z 16.05.2011 Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego stwierdził podleganie ubezpieczeniu społecznemu rolników i obowiązek opłacania składek za ubezpieczenie wypadkowe, chorobowe i macierzyńskie dla T. K. (1) od 1.05.2011 oraz ubezpieczenie emerytalno-rentowe od 1.05.2011 W standardowej informacji zawartej w druku decyzji S. D. został pouczone o obowiązku poinformowania w ciągu 14 dni, Kasy o okolicznościach mających wpływ na podleganie ubezpieczeniu i o zmianach tych okoliczności (pkt 1). Sąd okręgowy ustalił, że T. K. (1) w roku szkolnym 2010/2011 r. był uczniem Prywatnego Policealnego Studium Zawodowego przy Centrum (...) w C. na kierunku rolnik. Zjazdy w szkole odbywały się co dwa tygodnie od piątkowego popołudnia do południa w niedziele. Ubezpieczony w 2011r. zdawał egzaminy w następujących terminach: 8, 9, 15 i 16.01., 22, 28 i 29.05, 10, 11 i 12.06.2011 r. W dniu 13.06.2011 zdał egzamin pisemny zawodowy, a 1.07.2011 egzamin zawodowy praktyczny w Zespole Szkół Rolniczych Centrum (...) w T.. Ubezpieczony otrzymał dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe w zawodzie rolnik wydany przez Okręgową Komisję Egzaminacyjną w P.. W okresie 30.05.2011/15.07.2011 pracował na terenie Holandii przy zbiorze czereśni (praca sezonowa). W tym czasie pracował przy sianokosach, przy opryskach ziemniaków. W okresie 5.09.2011/7.10.2011

r. pracował na terenie Holandii przy zbiorze jabłek. Około 20.09.2011 przyjechał do domu do pracy przy zbiorze ziemniaków. W okresie pracy na terenie Holandii kontaktował się z żoną telefonicznie albo za pośrednictwem skype'a, wskazywał jakie prace mają zostać wykonane w gospodarstwie. Żona ubezpieczonego konsultowała z wnioskodawcą wszystkie decyzje dotyczące gospodarstwa w tym rozpoczęcie sianokosów, zakup bydła (2 jałówki) i cenę ich zakupu. Decyzje związane z prowadzeniem gospodarstwa podejmował wnioskodawca.

W okresie 30.05.2011/7.10.2011 r. T. K. (1) podlegał holenderskiemu ubezpieczeniu społecznemu z tytułu wykonywania pracy na terenie Holandii, lecz nie zgłosił w Kasie Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego wykonywania pracy sezonowej na terenie Holandii. W dniu 26.04.2012 r. do P. Terenowej KRUS w C. wpłynęły dokumenty potwierdzające, iż T. K. (1) w okresie 30.05.2011/15.07.2011, 5.09.2011/7.10.2011 był zatrudniony poza rolnictwem na terenie Holandii. Ostateczną decyzją z 30.05.2012 Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego stwierdził dla T. K. (1) ustanie ubezpieczenia społecznego rolników w zakresie ubezpieczeniu emerytalno-rentowego, wypadkowego, chorobowego i macierzyńskiego w okresach 30.05.2011/15.07.2011 i 5.09.2011/7.10.2011.

W dniu 5.06.2012 na podstawie umowy sprzedaży ubezpieczony nabył wraz z żoną grunty o powierzchni 9,6657 ha fizycznych (4,0978 ha przeliczeniowego). Od 6.06.2012 T. K. (1) posiada gospodarstwo rolne o powierzchni 23,1957 ha fizyczne co stanowi 12,7008 ha przeliczeniowego. 23.08.2012 T. K. (1) złożył w KRUS wniosek o objęcie ubezpieczeniem rolniczym w zakresie ubezpieczenia wypadkowego w okresie 30.05.2011/15.07.2011, 5.09.2011/7.10.2011. Decyzją z 28.08.2012 Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego stwierdził podleganie ubezpieczeniu społecznemu rolników i obowiązek opłacania składki dla T. K. (1) w zakresie ubezpieczenia wypadkowego, chorobowego i macierzyńskiego od 30.05.2011/15.07.2011, od 5.09.2011 r. do 7.10.2011. W dniu 18.10.2012 T. K. (1) złożył w organie rentowym wniosek o objęcie ubezpieczeniem społecznym za okres 1.05.2011/29.05.2011 i 16.07.2011/4.09.2011, załączając zaświadczenie z 11.10.2012 wystawione przez D.A. van (...)V (Sp. z o.o.) potwierdzające, iż za 2012 r. nie otrzymywał żadnego świadczenia emerytalnego.

Sąd okręgowy uwzględnił odwołanie i rozważył, że zgodnie z 7 ust. 1 i art. 16 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (tekst jednolity opubl. w Dz.U. z 2008r., nr 50, poz. 291) ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu, wypadkowemu, chorobowemu i macierzyńskiemu podlega rolnik, którego gospodarstwo obejmuje obszar użytków rolnych powyżej 1 ha przeliczeniowego lub dział specjalny.

Za rolnika rozumie się pełnoletnią osobę fizyczną, zamieszkujejącą i prowadzącą na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, osobiście i na własny rachunek, działalność rolniczą w pozostającym w jej posiadaniu gospodarstwie rolnym, w tym również w ramach grupy producentów rolnych, a także osobę, która przeznaczyła grunty prowadzonego przez siebie gospodarstwa rolnego do zalesienia (art. 6 pkt 1 cyt. ustawy). Przepisów ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników nie stosuje się do osoby, która podlega innemu ubezpieczeniu społecznemu lub ma ustalone prawo do emerytury lub renty, lub ma ustalone prawo do świadczeń z ubezpieczeń społecznych (art. 16 ust. 3 ustawy). Sąd okręgowy wyjaśnił, że prowadzenie na własny rachunek działalności rolniczej wskazuje na zawodowy, stały, osobisty i realizujący interes danej osoby charakter tej działalności. Osobisty charakter działalności rolniczej oznacza, że rolnik osobiście prowadzi gospodarstwo rolne, co wyraża się co najmniej w tym, że do niego zwykle należy podejmowanie decyzji dotyczących prowadzonego gospodarstwa. Tak rozumiany osobisty charakter działalności rolniczej nie wyklucza korzystania z pomocy innych osób w prowadzeniu gospodarstwa lub zatrudniania w tym celu pracowników. Prowadzenie tak rozumianej działalności może polegać na samym zarządzaniu gospodarstwem, gdyż rolnik nie musi osobiście wykonywać prac w gospodarstwie – może korzystać z pomocy rodziny, może zatrudniać pracowników najemnych. Jego zadaniem jest zorganizowanie pracy w gospodarstwie w taki sposób aby mogło ono funkcjonować także w czasie jego nieobecności (wyrok SN z dnia 13.07.2011, I UK 33/11, uchwała z 30.05.1988 r., III UZP 8/88). W takim przypadku zarządzanie gospodarstwem powinno jednak mieć charakter zawodowej, stałej, osobistej i realizującej interesy danej osoby (posiadacza gospodarstwa) działalności rolniczej, mającej charakter pracy lub innych czynności wiążących się z prowadzeniem gospodarstwa. Rolnik nie traci tego statusu z powodu czasowej nieobecności w tym gospodarstwie, jeżeli nie utracił jego posiadania i nie doprowadził do zaprzestania działalności rolniczej w zakresie przez niego zorganizowanym. Sama nieobecność w gospodarstwie

rolnym nie pozbawia jego posiadacza statusu rolnika, jeżeli kieruje on produkcją w tym gospodarstwie (wyrok SN z 6.12.2007r., I UK 139/07).

Sąd okręgowy przenosząc powyższe rozważania na grunt niniejszej sprawy podniósł, że ubezpieczony bezspornie w okresie 30.05.2011/15.07.2011 i 5.09.2011/7.10.2011 pracował na terenie Holandii przy zbiorze jabłek. Zgodnie z poświadczeniem na druku E 205 NL z 28.07.2015 w okresie 30.05.2011/7.10.2011 r. podlegał holenderskiemu ubezpieczeniu społecznemu. Nie zmienia to faktu, że w tym samym czasie ubezpieczony stale uczestniczył w prowadzeniu gospodarstwa rolnego, gdyż już od 1.05.2011r. podstawowym źródłem jego utrzymania i jego rodziny były dochody z pracy na roli

w gospodarstwie rolnym. W ocenie Sądu wykonywana przez ubezpieczonego uboczna i sezonowa fizyczna praca zarobkowa przy zbiorze czereśni i jabłek w Holandii, była jedynie elementem wspierającym finansowo rodzinę i gospodarstwo rolne ubezpieczonego, przy czym prace te wykonywał bez uszczerbku dla prawidłowego funkcjonowania gospodarstwa, opartego w spornym okresie wyłącznie na produkcji roślinnej (po zakupie jałówek w czerwcu i lipcu 2011 r. zwierzęta były doglądane przez jego żonę). Z ustaleń Sądu wynika, że pomimo wyjazdu do pracy w Holandii, T. K. (1) stale uczestniczył w prowadzeniu gospodarstwa rolnego, osobiście podejmując wszystkie decyzje związane z prowadzeniem gospodarstwa. Korzystał również z kilkudniowych przerw w pracy celem dokończenia prac polowych w gospodarstwie rolnym, brał czynny udział w pracach, a po zakończeniu pracy w Holandii niezwłocznie powrócił do kraju, aby zająć się gospodarstwem rolnym i zarobione pieniądze zainwestował w głównej mierze w prowadzone gospodarstwo.

Nadto dodatkowym argumentem przemawiającym za tym, iż ubezpieczony faktycznie wykonywał pracę na roli, był fakt, że uczestniczył w zajęciach i egzaminach związanych z nauką w Prywatnym Policealnym Studium Zawodowym przy Centrum (...) w C., co potwierdza zaświadczenie z 3 czerwca 2013 r.

Działalność ubezpieczonego w Holandii miała charakter sezonowy, nie doprowadziła ani do porzucenia prac i zaniebania gospodarstwa rolnego, ani do zasadniczej zmiany struktury dochodowej. Ze względu na krótkotrwały charakter nieobecności T. K. (2) wykonującego pracę na terenie Holandii, jak również z uwagi na faktyczne wykonywanie przez niego w czasie pobytu w kraju prac gospodarskich przy sianokosach i wykopkach, nie doszło do zerwania jego związku z gospodarstwem rolnym i w konsekwencji utraty statusu rolnika w rozumieniu ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników.

Apelację od powyższego wyroku złożył organ rentowy. Zarzucił 1. sprzeczność istotnych ustaleń sądu okręgowego z treścią dowodów, wskutek naruszenia przepisów postępowania, które mogło mieć wpływ na wynik sprawy, art. 233 § 1 k.p.c. przez dokonanie oceny dowodów w sposób niewszechstronny, błędny i zupełnie dowolny, tj. z pominięciem dowodu z dokumentu - formularza E 205 NL z dnia 28.07.2015r. potwierdzającego zasadniczą dla sprawy okoliczność, czyli fakt podlegania przez T. K. (1) w spornych okresach innemu ubezpieczeniu społecznemu, poprzestając jedynie na stwierdzeniu, że okoliczność ta nie może doprowadzić do oddalenia odwołania. Tymczasem uwzględnienie tego dowodu i prawidłowa ocena treści dokumentu doprowadziłoby do odmiennej, w stosunku do przyjętej przez sąd, oceny całokształtu materiału dowodowego a w konsekwencji do przyjęcia, że T. K. (1) jako osoba podlegająca w spornym okresie innemu ubezpieczeniu społecznemu nie spełnia przesłanek do objęcia ubezpieczeniem rolniczym podstawie ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników, 2. naruszenie przepisów postępowania, tj. art. 328 §2 k.p.c. przez zaniechanie wskazania w uzasadnieniu wyroku przyczyn dla których odmówiono mocy dowodowej dokumentowi potwierdzającemu podleganie przez T. K. (1) ubezpieczeniu społecznemu z tytułu zatrudnienia poza granicami kraju w okresach: 30.05.2011/15.07.2011. i 5.09.2011/7.10.2011, który to dokument uzyskano w toku postępowania przed Sądem I instancji, 3. naruszenie prawa materialnego poprzez błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie art. 6, art. 7 ust. 1 pkt 1 oraz art. 16 ust. 1 pkt 1 ust. 1 ustawy z dnia 20.12.1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników polegające na uznaniu, że pomimo wystąpienia negatywnej przesłanki, tj. podlegania innemu ubezpieczeniu społecznemu, T. K. (1) spełnia warunki do podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników ww. okresach, przy czym właściwa analiza wskazanych przepisów doprowadziłaby do stwierdzenia, że jako osoba podlegająca w spornym okresie ubezpieczeniu społecznemu z tytułu zatrudnienia na terenie Holandii nie spełnia przesłanek do podlegania ubezpieczeniu na podstawie ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników, 4. naruszenie prawa materialnego

polegające niezastosowaniu art. 37 ustawy z dnia 20.12.1990r. o ubezpieczeniu społecznym rolników w sytuacji, gdy niepoinformowanie organu rentowego przez rolnika o istotnych okolicznościach mających wpływ na podleganie ubezpieczeniu (a do takich niewątpliwie należy fakt podjęcia zatrudnienia poza rolnictwem) wbrew prawnemu obowiązki wynikającemu z art. 37 cyt. ustawy ma znaczenia dla oceny dalszego podlegania ubezpieczeniu rolniczemu przez takiego ubezpieczonego, 5. naruszenie prawa materialnego poprzez niezastosowanie art. 14.8 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i rady (WE) nr 987/2009 w zw. z art. 11 ust. 3 lit. a i 13.3 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 883/2004 z dnia 29.04.2004r. i uznanie, że T. K. (1) w spornych okresach spełnił przesłanki do podlegania ubezpieczeniu na podstawie ustawodawstwa polskiego, podczas gdy wobec ustalenia w toku postępowania sądowego faktu podlegania w spornych okresach ubezpieczeniu społecznemu na terytorium Holandii z tytułu zatrudnienia, nie ma prawnych możliwości objęcia go w tym samym czasie ubezpieczeniem społecznym z tytułu prowadzenia działalności rolniczej na podstawie polskiego ustawodawstwa, jako że przepisy prawa wspólnotowego wyraźnie wskazują na możliwość ubezpieczenia tylko w jednym państwie członkowskim Wspólnoty Europejskiej na zasadach określonych w ustawodawstwie tego państwa, nawet jeżeli praca najemna lub prowadzenie działalności na własny rachunek ma miejsce jednocześnie w kilku państwach Wspólnoty.

Wskazując na powyższe organ rentowy wniósł o zmianę wyroku poprzez oddalenie odwołania, ewentualnie o jego uchylenie i przekazanie sprawy sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania.

W odpowiedzi na apelację ubezpieczony wniósł o jej oddalenie o zasądzenie zwrotu kosztów postępowania.

Sąd apelacyjny, po dokonaniu uzupełniających ustaleń rozważył sprawę i uznał, że apelacja była niezasadna.

Sąd okręgowy prawidłowo ustalił zasadnicze fakty, które to ustalenia sąd apelacyjny w całości aprobuje, tak co do okoliczności dalszego prowadzenia w spornych okresach przez ubezpieczonego, będącego nadal rolnikiem, działalności rolniczej, w zakresie produkcji roślinnej i zwierzęcej, jak i faktu, że w tożsamym czasie, podjął sezonową pracę najemną w Holandii. Sąd okręgowy prawidłowo również ustalił, że ubezpieczony został z tytułu pracy sezonowej zgłoszony do holenderskiego ubezpieczenia społecznego. Ostatecznie prawidłowo rozstrzygnął sprawę, jakkolwiek przy tym nie powołał i nie dokonał analizy sprawy na gruncie przepisów unijnych o zabezpieczeniu społecznym, w związku z pracą w Holandii, co spowodowało, że po stronie organu rentowego pozostały wątpliwości. Apelacja organu rentowego była jednak nietrafna, tak co do ustaleń, które wbrew zarzutowi nie były w sprawie sporne, jak i co do naruszenia prawa materialnego. Organ formułując zarzut naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. argumentował, że sąd okręgowy pominął dowód z poświadczenia ubezpieczenia E 205 NL z 28.07.2015 oraz wynikającą z niego okoliczność, że ubezpieczony w spornych okresach był objęty holenderskim ubezpieczeniem społecznym. Jest to zarzut niezasadny. Sąd okręgowy uznał bowiem za przydatny w sprawie oraz w pełni wiarygodny dokument E 205 NL (k.175-176) i na jego podstawie ustalił, że ubezpieczony w spornych okresach był objęty holenderskim ubezpieczeniem społecznym. Odmienne jednak od oczekiwań skarżącego ocenił okoliczność podjęcia przez ubezpieczonego pracy przy zbiorze jabłek oraz czereśni i prawidłowo doszedł do konkluzji, że z uwagi na sezonowość i uboczność tego zajęcia oraz przede wszystkim cel, jakim było uzyskanie środków na dalsze prowadzenie działalności rolniczej w kraju, nie doszło do zmiany zasadniczej okoliczności stanowiących podstawę (tytuł) do objęcia ubezpieczonego i kontynuowania tego ubezpieczenia z mocy prawa w ramach ubezpieczenia społecznego rolników. Trafnie uznał, że ubezpieczony posiadał tytuł ubezpieczenia w kraju, a prowadzona przez niego nieprzerwanie zawodowo, działalność rolnicza była jego podstawowym zajęciem. Natomiast działalność sezonowa, miała jedynie funkcjonalnie uzupełniać podstawową, wykonywaną w kraju, a jej celem było wsparcie finansowe podstawowej działalności rolniczej. Co istotne sąd okręgowy trafnie podkreślił, że ubezpieczony spełniał ustawowo zdefiniowane kryteria rolnika i prowadzenia gospodarstwa rolnego. W sprawie bezspornie ubezpieczony w okresach 1.05.2011/29.05.2011, 16.07.2011/4.09.2011 i od 8.10.2011r. miał status rolnika, gdyż stale mieszkał w kraju i zawodowo prowadził osobiście wraz z żoną na własny rachunek działalność rolniczą w ramach posiadanego gospodarstwa rolnego o powierzchni użytków rolnych powyżej 1 ha przeliczeniowego. Natomiast w okresach, kiedy przebywał w Holandii osobiście zarządzał produkcją, kontaktując się z żoną i wydając jej polecenia. Brał również osobisty udział w pracach polowych. Ubezpieczony zawodowo wykonywał pracę w gospodarstwie rolnym, które stanowiło jego podstawowe źródło dochodów, na co wskazują również zeznania

ubezpieczonego złożone w toku postępowania apelacyjnego. Niewątpliwie, wykonywane przez T. K. (1) prac jedynie sezonowo w Holandii przy zbiorze jabłek i czereśni nie spowodowało, że ubezpieczony zrezygnował z działalności rolniczej w kraju, a wręcz przeciwnie, dochody z jego okresowej pracy najemnej za granicą, jak wynika ze stanowiska ubezpieczonego, prezentowanego konsekwentnie w toku postępowania, oraz złożonych następnie zeznań przed sądem apelacyjnym, miały jedynie wspierać finansowo i stabilizować ekonomicznie rozpoczętą działalność rolniczą. Ze złożonych w toku postępowania apelacyjnego zeznań ubezpieczonego jednoznacznie również wynika, że nie doszło do zmiany zawodowego charakteru dotychczas wykonywanej pracy w gospodarstwie rolnym i całe życie zawodowe oraz rodzinne podporządkował tej działalności. W celu jej rozwinięcia otrzymał dotację z (...) w ramach programu „Młody rolnik”, uzyskał kredyt bankowy na preferencyjnych warunkach, powiększył posiadane grunty o zakupione prawie 10 ha ziemi, wyremontował i kupił nowe maszyny rolnicze. Sąd Apelacyjny miał też na względzie, że T. K. (1) nie podlegał powszechnemu ubezpieczeniu społecznemu wg zasad wynikających z ustawy z 27.12.1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych. Okoliczności tej nie eksponował organ rentowy. Natomiast decyzją KRUS z 3.12.2012 ostatecznie potwierdzono, że w pozostałych – niespornych dla organu rentowego okresach kiedy ubezpieczony nie pracował w Holandii, nadal pozostawał w ubezpieczeniu społecznym rolników, a zatem tym samym spełniał wymogi podmiotowe i przedmiotowe art. 7 ust. 1 pkt 1, art. 16 ust. 1 pkt 1 w zw. z art. 6 pkt 1 ustawy z 20.12.1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników.

Należy przypomnieć, że zgodnie z art. 7 ust. 1 cytowanej wyżej ustawy z dnia 20.12.1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników ubezpieczeniu wypadkowemu, chorobowemu i macierzyńskiemu podlega z mocy ustawy:

1)rolnik, którego gospodarstwo obejmuje obszar użytków rolnych powyżej 1 ha przeliczeniowego lub dział specjalny,

2)domownik rolnika, o którym mowa w pkt 1

- jeżeli ten rolnik lub domownik nie podlega innemu ubezpieczeniu społecznemu lub nie ma ustalonego prawa do emerytury lub renty albo nie ma ustalonego prawa do świadczeń z ubezpieczeń społecznych.

Zgodnie z art. 16 ust. 1 pkt 1 ww. ustawy ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu podlega z mocy ustawy rolnik, którego gospodarstwo obejmuje obszar użytków rolnych powyżej 1 ha przeliczeniowego lub dział specjalny.

Natomiast pojęcie rolnika zostało zdefiniowane prawnie w art. 6 pkt 1ustawy: Ilekroć w ustawie jest mowa o rolniku - rozumie się pełnoletnią osobę fizyczną, zamieszkujejącą i prowadzącą na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, osobiście i na własny rachunek, działalność rolniczą w pozostającym w jej posiadaniu gospodarstwie rolnym, w tym również w ramach grupy producentów rolnych, a także osobę, która przeznaczyła grunty prowadzonego przez siebie gospodarstwa rolnego do zalesienia.

W orzecznictwie od dawna utrwalony jest pogląd, że prowadzenie działalności rolniczej w rozumieniu ww. art. 6 pkt 1 oznacza prowadzenie na własny rachunek przez posiadacza gospodarstwa rolnego działalności zawodowej, związanej z tym gospodarstwem, stałej i osobistej oraz mającej charakter wykonywania pracy lub innych zwykłych czynności wiążących się z jego prowadzeniem. W uzasadnieniu do wyroku Sądu Najwyższego z 29.09.2005 r. I UK 16/05 zawarto konkluzję, że już naturalne znaczenie terminów "rolnik" i "prowadzenie na własny rachunek działalności rolniczej" wskazuje na zawodowy, stały, osobisty i realizujący interes danej osoby charakter tej działalności. Na zawodowy charakter tej działalności wskazuje zarówno użycie określenia "rolnik", oznaczającego specyficzne zajęcie i związane z nim umiejętności, jak i to, że ustawa przyjmuje zasadę wyłączenia z obowiązku rolniczego ubezpieczenia społecznego osób spełniających warunki do objęcia innym ubezpieczeniem społecznym (art. 7 ust. 1 i art. 16 ust. 3), dopuszczając jedynie w ograniczonym zakresie możliwość dalszego podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników przez osoby podejmujące pozarolniczą działalność gospodarczą (art. 5a). Unormowanie to wskazuje jasno cel rozważanego aktu, jakim jest zapewnienie ubezpieczenia społecznego osobom, dla których prowadzenie działalności rolniczej jest zawodem, stanowiącym ich podstawowe zajęcie i stałe źródło utrzymania (zob. np. art. 7 ust. 2 i 16 ust. 2 pkt 1 ustawy) i które z tego względu nie mają innego tytułu do ubezpieczenia. Stały charakter, jako kolejna cecha działalności rolniczej, wynika z istoty określenia "prowadzenie działalności". Potwierdzają ją także przepisy ustawy, z których wynika, że stały charakter takiej działalności ustawodawca uważa za oczywisty. (...)Osobisty charakter działalności,

jako cecha działalności rolniczej, oznacza, że rolnik osobiście prowadzi gospodarstwo rolne, co wyraża się co najmniej w tym, że do niego zwykle należy podejmowanie decyzji dotyczących prowadzonego gospodarstwa. Wynika to z samego sensu wyrażenia "prowadzenie działalności". (...) Z kolei nastawienie działalności rolniczej na realizację interesów rolnika wynika wprost z wymagania, aby działalność ta była prowadzona na jego własny rachunek. W myśl art. 6 pkt 3 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników, działalnością rolniczą jest działalność w zakresie produkcji roślinnej lub zwierzęcej, w tym ogrodniczej, sadowniczej, pszczelarskiej i rybnej. Działalność ta powinna być prowadzona w pozostającym w posiadaniu pełnoletniej osoby gospodarstwie rolnym, za które uważa się - zgodnie z art. 6 pkt 4 ustawy - każde gospodarstwo służące prowadzeniu działalności rolniczej. Ustawowa definicja gospodarstwa rolnego nie kładzie nacisku na stosunki własnościowe, dając pierwszeństwo stanowi faktycznemu (rzeczywistemu) władztwu nad całością gospodarczą, jaką jest zbiór rzeczy i praw służących określonej celowi, tj. prowadzeniu działalności rolniczej) przed stanem własnościowym. Nadto, przepis art. 6 pkt 1 j ustawy nie wymaga również, aby rolnik miał stałe miejsce pobytu na terenie gospodarstwa rolnego; wymaganie takie z pewnymi zastrzeżeniami dotyczy tylko domownika (art. 6 pkt 2 ustawy). W stosunku do rolnika konieczne jest jedynie zamieszkiwanie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

W judykaturze akcentuje się zawodowy, stały, osobisty i realizujący interes danej osoby charakter działalności rolniczej. Na zawodowy charakter tej działalności wskazuje zarówno użycie określenia "rolnik", oznaczającego specyficzne zajęcie i związane z nim umiejętności, jak i to, że ustawa przyjmuje zasadę wyłączenia z obowiązku rolniczego ubezpieczenia społecznego osób spełniających warunki do objęcia innym ubezpieczeniem społecznym (art. 7 ust. 1 i art. 16 ust. 3), dopuszczając jedynie w ograniczonym zakresie możliwość dalszego podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników przez osoby podejmujące pozarolniczą działalność gospodarczą (art. 5a). Unormowanie to wskazuje jasno cel rozważanego aktu, jakim jest zapewnienie ubezpieczenia społecznego osobom, dla których prowadzenie działalności rolniczej jest zawodem, stanowiącym ich podstawowe zajęcie i stałe źródło utrzymania (art. 7 ust. 2 i 16 ust. 2 pkt 1 ustawy). Zgodnie z utrwalonym w orzecznictwie poglądem, prowadzenie działalności rolniczej nie musi przy tym oznaczać codziennego wykonywania pracy fizycznej w gospodarstwie rolnym, wystarczające jest zarządzanie gospodarstwem i podejmowanie decyzji dotyczących prawidłowego i codziennego funkcjonowania gospodarstwa. Prowadzenie gospodarstwa rolnego może więc przykładowo polegać tylko na zarządzaniu nim. Nadto, stały charakter, jako kolejna cecha działalności rolniczej, wynika z istoty określenia "prowadzenie działalności". Potwierdzają ją także przepisy ustawy, z których wynika, że stały charakter takiej działalności ustawodawca uważa za oczywisty. Z treści art. 6 pkt 1 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników wynika koniunkcja przesłanek zamieszkiwania oraz prowadzenia na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej działalności rolniczej. Wskazuje ona na konieczność trwałego prowadzenia tejże działalności w kraju, choć nie są wcale wykluczone okresowe pobyty za granicą. Kwestię tę wyjaśnił Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 28 stycznia 2009 r., I UK 202/08, a następnie podtrzymał swoje stanowisko w wyroku z dnia 12 lutego 2015 r., sygn. I UK 222/14, stwierdzając, że ustanowiony w art. 6 pkt ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników warunek zamieszkiwania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej nie wyklucza możliwości wyjazdów rolnika za granicę, jednak pod warunkiem, że wyjazdy te nie łączą się z zaprzestaniem prowadzenia działalności rolniczej. Powyższa ocena ma o tyle istotne znaczenie, że T. K. (1) wykonywał w spornych okresach sezonową pracę za granicą w rolnictwie. Prace ubezpieczonego w Holandii, miały jednak charakter krótkotrwały i nie spowodowały zmiany miejsca zamieszkania ani zawodu ubezpieczonego, nie spowodowały też zaprzestania prowadzenia gospodarstwa rolnego w kraju. Nie doszło więc do zerwania więzi z gospodarstwem, a zarazem ubezpieczony za granicą pracował sezonowo i w rolnictwie.

Przedmiotową sprawę należało rozpatrywać na dwóch płaszczyznach prawnych, a zatem nie tylko na podstawie przepisów krajowych regulujących zasady obowiązkowego ubezpieczenia społecznego rolników, ale również na gruncie przepisów unijnych koordynujących na obszarze Unii Europejskiej zabezpieczenie społeczne osób przemieszczających się, skoro ubezpieczony oprócz prowadzenia gospodarstwa rolnego, okresowo pracował w Holandii. W świetle ustaleń sprawy, konieczne było zatem ustalenie ustawodawstwa właściwego w zakresie ubezpieczeń społecznych na płaszczyźnie regulacji rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 883/2004 z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (Dz.U. UE L nr 166, poz. 1) - zwanego dalej „rozporządzeniem podstawowym” - oraz rozporządzenia Parlamentu

Europejskiego i Rady (WE) nr 997/2009 z dnia 16 września 2009 r. dotyczące wykonania rozporządzenia (WE) nr 883/2004 w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (Dz.U. UE L nr 28, poz. 1) – zwanego „rozporządzeniem wykonawczym”. Rozporządzenia unijne są w porządku krajowym stosowane bezpośrednio. Przy czym kluczowym dla praktyki sądów jest pierwsze z Rozporządzeń nr 883/2004, które stanowi zbiór norm o charakterze materialnoprawnym, i m.in. rozstrzyga w którym państwie członkowskim podlega ubezpieczeniu społecznemu pracownik, czyli do którego systemu państwowego powinny być odprowadzone składki na ubezpieczenie społeczne i z którego systemu przysługują świadczenia, przy tym Rozporządzenie nr 883/2004 w art. 3 wyznacza materialny katalog zagadnień objętych jego regulacją. Na gruncie przepisów rozporządzenia podstawowego wyrażona została naczelną zasadą koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego, w myśl której osoby, do których stosuje się niniejsze rozporządzenie, podlegają ustawodawstwu tylko jednego Państwa Członkowskiego (art. 11 ust. 1 rozporządzenia podstawowego zasada podlegania ustawodawstwu tylko jednego państwa członkowskiego). Generalną zasadą stosowaną do osób korzystających z prawa do swobodnego przemieszczania się i pobytu na terytorium państw członkowskich Unii Europejskiej i Europejskiego Obszaru Gospodarczego, w myśl przepisów Rozporządzenia nr 883/2004 jest bowiem zasada jednego ustawodawstwa (patrz Preambuła Rozporządzenia w punkcie 15 i 17), zgodnie z którą wskazane osoby mają możliwość ubezpieczenia tylko w jednym państwie członkowskim, nawet wówczas gdy działalność zarobkową tj. pracę najemną lub na własny rachunek wykonują równocześnie w kilku państwach członkowskich. Czynnikiem decydującym o zastosowaniu właściwego ustawodawstwa w stosunku do osób aktywnych zawodowo jest miejsce wykonywania pracy. Jak stanowi art. 11 ust. 3a Rozporządzenia 883/2004, osoba wykonująca pracę najemną lub pracę na własny rachunek podlega ustawodawstwu tego państwa członkowskiego, na terytorium którego wykonuje pracę. Szczegółowe zasady ustalenia ustawodawstwa właściwego zostały zawarte w art. 11 - 16 rozporządzenia podstawowego (...), a powiązane z nimi przepisy wykonawcze umiejscowione są w art. 14-21 rozporządzenia wykonawczego (...). Zgodnie z art. 13 ust. 2 rozporządzenia podstawowego osoba, która normalnie wykonuje pracę na własny rachunek w dwóch lub w kilku Państwach Członkowskich podlega: a) ustawodawstwu Państwa Członkowskiego, w którym ma miejsce zamieszkania, jeżeli wykonuje znaczną część pracy w tym Państwie Członkowskim lub b) ustawodawstwu Państwa Członkowskiego, w którym znajduje się centrum zainteresowania dla jej działalności, jeżeli osoba ta nie zamieszkuje w jednym z Państw Członkowskich, w których wykonuje ona znaczną część swej pracy. W przypadku T. K. (1) „wykonywanie pracy na własny rachunek” w spornym okresie miało miejsce w Polsce. Sąd Apelacyjny zwraca w tym miejscu uwagę na to, że działalność rolnicza prowadzona w Polsce odpowiadała pojęciu „działalności na własny rachunek” w rozumieniu przepisów Rozporządzenia Rady (EWG) nr 1408/71 z dnia 14 czerwca 1971 r. i nadal odpowiada Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 883/2004 z dnia 29 kwietnia 2004 r. W świetle przepisów wspólnotowych dotyczących zabezpieczenia społecznego brak jest uzasadnionych racji prawnych dla przyjęcia, że działalnością na własny rachunek miałyby być wyłącznie pozarolnicza działalność gospodarcza. Ubezpieczony w swoim gospodarstwie zajmował się m.in. produkcją roślinną, zaś zbieranie owoców, również zaliczane jest do tej produkcji. Mimo, że ubezpieczony podjętą w Holandii wykonywał na rzecz innego podmiotu, to jednak czynności te mieści się w profilu jego własnej działalności, a nadto jej celem było finansowanie działalności w kraju, a zatem prowadzonej na własny rachunek po myśli art. 1 pkt b rozporządzenia podstawowego. Ubezpieczony zawodowo nadal wykonywał pracę rolnika we własnym gospodarstwie rolnym w kraju, a które gospodarstwo stanowiło jego podstawowe źródło dochodów. Działalność sezonowa, wykonywana krótkotrwale funkcjonalnie była związana z podstawową wykonywaną w kraju, gdyż jej celem było wsparcie finansowe prowadzonej działalności rolniczej w początkowej fazie tej działalności krajowej. Ponieważ nie tylko „wykonywanie pracy na własny rachunek” odbywa się na terytorium dwóch Państw Członkowskich, ale także „znaczna część pracy” wykonywana przez ubezpieczonego jest na terenie Polski, to zgodnie z art. 13 ust. 2 rozporządzenia podstawowego, ubezpieczony wykonując działalność na własny rachunek po myśli art. 1 pkt b) – w różnych krajach, spełniał przesłanki do podlegania ustawodawstwu miejsca zamieszkania w zakresie ubezpieczeń społecznych, czyli ustawodawstwu polskiemu.

Nadto, w punkcie 15. Preambuły do Rozporządzenia nr 883/2004 zadeklarowano: Niezbędne jest poddanie osób przemieszczających się we Wspólnocie systemem zabezpieczenia społecznego tylko jednego Państwa Członkowskiego w celu uniknięcia zbiegu mających tu zastosowanie przepisów ustawodawstw krajowych oraz komplikacji, które mogłyby z tego wynikać. I dalej w punkcie 17. Preambuły: Aby jak najbardziej skutecznie zagwarantować równość

traktowania wszystkich osób pracujących na terytorium Państwa Członkowskiego, stosowne jest uznanie, jako ogólną zasadę, że ustawodawstwem mającym zastosowanie jest ustawodawstwo Państwa Członkowskiego, w którym zainteresowana osoba wykonuje swą pracę jako Pracownik najemny lub na własny rachunek. W takim więc przypadku, w ocenie sądu apelacyjnego sprawa podlegała rozstrzygnięciu w oparciu o wyżej przywołane przepisy Unii Europejskiej zważywszy, że prawo unijne ma pierwszeństwo stosowania przed prawem krajowym. Zgodnie z art. 288 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (Dz. U. z 30 kwietnia 2004 r. Nr 90 poz.864/2) W celu wykonania kompetencji Unii instytucje przyjmują rozporządzenia, dyrektywy, decyzje, zalecenia i opinie. Rozporządzenie ma zasięg ogólny. Wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich Państwach Członkowskich(..). Praca ubezpieczonego za granicą tylko pozornie spełniała kryteria „pracy najemnej”. W istocie konieczne było uwzględnienie okoliczności, że gospodarstwo rolne było niewielkie w początkowej fazie działalności, ze znacznymi obciążeniami finansowymi i stanowiło źródło utrzymania rodziny rolnika, powyższe pozwalało na jednoznaczny wniosek, że realizowany został cel zabezpieczenia społecznego rolników w rozumieniu przepisów o koordynacji zabezpieczeń.

Nadto, należało mieć na uwadze, że Europejski Trybunał Sprawiedliwości w wyroku z 19.03.2002 roku w sprawie C-393/99 I. national assurances sociales pour travailleurs indépendants (I.) v. C. H. i inni (LEX nr 112003) wyraził pogląd, iż celem art. 48, 51 i 52 Traktatu (obecnie, art. 39, 44 i 43 TWE) jest ułatwienie wykonywania obywatelom Wspólnoty działalności zawodowej wszelkiego rodzaju na terenie całej Wspólnoty oraz wykluczenie ustawodawstwa krajowego, które mogłoby stawiać obywateli w niekorzystnej sytuacji, gdyby chcieli rozszerzyć swą działalność poza terytorium jednego Państwa Członkowskiego. Co do zasady jakakolwiek niekorzyść w porównaniu z sytuacją pracownika, który wykonuje całą swą działalność w jednym Państwie Członkowskim, wynikająca z rozszerzenia bądź przeniesienia jego działalności do jednego lub więcej Państw Członkowskich oraz z podlegania dodatkowemu (tzn. nowemu) ustawodawstwu dotyczącemu zabezpieczenia społecznego, nie jest sprzeczna z art. 48 i 52 Traktatu, jeżeli ustawodawstwo to nie stawia tego pracownika w niekorzystnej sytuacji w porównaniu z tymi, którzy wykonują całą swą działalność w Państwie Członkowskim, w którym ma ono zastosowanie, bądź w porównaniu z tymi, którzy już mu podlegają, oraz jeśli nie skutkuje ono po prostu opłacaniem składek na zabezpieczenie społeczne, w zamian za które nie przysługują żadne świadczenia (por. też wyrok ETS z dnia 19.03.1964 r., C-75/64, w sprawie M.KH. H. (z domu U.) przeciwko B. der B. voor D. en A. (A. of the (...) Board for (...) and B.), (...) 1964, s. 347; LEX nr 139822).

Na gruncie krajowym analogiczny pogląd do powyższego wyraził Sąd Apelacyjny w Białymstoku w wyroku z dnia 13 czerwca 2006 r., III AUa 370/06, wskazując m. in., że rolnicy prowadzący działalność gospodarczą na obszarze Unii Europejskiej nie mogą być gorzej traktowani od osób, które wykonują działalność gospodarczą tylko na obszarze jednego państwa wspólnoty. Byłaby to forma dyskryminacji z uwagi na miejsce wykonywania pozarolniczej działalności gospodarczej. Stosownie do powyższego Sąd Apelacyjny wskazuje nie kwestionując pierwszeństwa prawa wspólnotowego nad prawem krajowym, że do każdej sprawy należy podchodzić indywidualnie i szczegółowo badać, czy w danej, konkretnej sprawie przepisy wspólnotowe, realizując wspólnotowy cel, a zatem czy celowe jest ich zastosowanie. W szczególności, stosownie do w/w wyroku Europejskiego Trybunał Sprawiedliwości z 19.03.2002 r., w każdym przypadku należy rozważyć, czy przepisy te nie naruszają podstawowych zasad Unii Europejskiej, które mają przecież realizować. Odnosząc się do przedmiotowej sprawy sąd apelacyjny uznał, że zastosowanie przepisu art. 13 ust. 3 rozporządzenia podstawowego stawiałoby ubezpieczonego w gorszej sytuacji w porównaniu z osobami prowadzącymi gospodarstwa rolne na terenie Polski tylko dlatego, że podjął on zatrudnienie w innym kraju Unii Europejskiej, co naruszałoby cytowane wyżej zasady pracy na własny rachunek na terenie Unii Europejskiej wynikające z art. 43 (dawnego 52) Traktatu rzymskiego.

Uwzględniając powyższe w ocenie Sądu Apelacyjnego wyłączenie T. K. (1) z ubezpieczenia społecznego rolników tylko dlatego, że kilkakrotnie podejmował krótkotrwałe prace sezonowe przy zbiorze jabłek i czereśni, na terytorium innego państwa Unii Europejskiej i to w celu polepszenia kondycji prowadzonego przez siebie gospodarstwa rolnego, z całą pewnością stawiałoby go w gorszej sytuacji w porównaniu z rolnikami prowadzącymi gospodarstwa rolne jedynie na terytorium Polski. Byłaby to forma dyskryminacji z uwagi na miejsce wykonywania działalności rolniczej i – co z tym związane – naruszenie zasady pracy na własny rachunek na terenie Unii Europejskiej wynikające z art. 43 (dawnego 52) Traktatu rzymskiego.

Reasumując, T. K. (1), oprócz posiadanego w kraju ubezpieczenia społecznego rolników, nie podlegał innemu ubezpieczeniu społecznemu, mimo, że został zgłoszony do ubezpieczeń społecznych holenderskich. Ubezpieczony przy tym wyjaśnił, że rozumiał na jakich zasadach został wyłączony od ubezpieczenia społecznego w Holandii. Interesowało go tylko by pracować legalnie. Słusznie sąd okręgowy przyjął, że T. K. (1) nadal spełniał w spornych okresach wszystkie warunki do podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników z mocy ustawy, zgodnie z art. 7 ust. 1 pkt 1 i art. 16 ust. 1 pkt 1 ustawy z 20.12.1990 r. o ubezpieczeniu społecznemu rolników. Oceny tej nie zmieniało niedopełnienie obowiązku informacyjnego z art. 37 ust. 1 ustawy o ubezpieczeniu społecznemu rolników. W przekonaniu sądu apelacyjnego z mocy przepisu art. 11 ust. 3a rozporządzenia 883/2004, którego stosowanie ma pierwszeństwo przed prawem krajowym, T. K. (1) podlegał wyłącznie ubezpieczeniu społecznemu rolników w Polsce i w tym samym czasie nie mógł podlegać ubezpieczeniu społecznemu w innym państwie członkowskim. Przywołane przepisy realizują ogólną zasadę unijnej koordynacji ubezpieczeń społecznych - podlegania ustawodawstwu tylko jednego państwa członkowskiego.

Mając na względzie powyższą ocenę prawną, sąd apelacyjny na podstawie art. 385 k.p.c. oddalił apelację organu rentowego. O kosztach zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym orzeczono zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik postępowania, na podstawie art. 98 § 1 i § 3 k.p.c. w związku z art. 99 k.p.c. i w związku z art. 108 § 1 k.p.c. Wysokość kosztów ustalono w oparciu o § 2 ust. 1 i 2 w zw. z § 12 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (tekst jednolity w Dz. U z 2013r., poz. 490, ze zm.).

SSO del. Małgorzata Czerwińska SSA Anna Polak SSA Jolanta Hawryszko